

CSONGRÁDI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetési ár: Egy hónapra 20.000 K. Egyes szám: 3000 K.
Szerkesztőség CSONGRÁD, SZILBER-nyomda, Fő-tér.

Feljelölt szerkesztő és kiadó: Dr. Polgár Gy. Ödön.

Hirdetések jutányos díjak szerint vétetnek fel.
Kiadóhivatal: Jókai Mór-utca 14.

A munkásvédelem.

A XX-ik század egyik jellegzetes ténye volt az ipari fejlődés. A munkásosztály életmódja, háztartási berendezése és egész gondolatvilága mindinkább eltávolozott a munkaadóktól. A töke és munka közti ellentét kiélesedett. Ezt az ellentétet Owen a munkások humánus nevelésével, életmódjuk javításával, erkölcsi és anyagi javaik gyarapításával igyekezett kiegyelenteni. A munkásvédelem eszméjének példaadó apostola volt.

A munkásvédelmi eszközöknek két nagy csoportját különböztetjük meg: a kötelező és az önkéntes munkásvédelmet. A kötelezőnek nincsenek éles határai, hanem egymásba átmennek. Az önként vállalt munkásvédelmi intézkedések egynémelyikét kötelezővé és a törvényhozás általánossá teszi. A munkásvédelem főfeladata a keresetképtelenség idején való ellátás. Ez a keresetképtelenség előállhat betegség, baleset vagy munkanélküliség folytán.

A legmegdöbbentőbb hatása van a baleseteknek. Ennek volt következménye Engel Dolfus mülhausenai gyármesternek kezdeményezése, aki a baleset-elhárító gépszerszerkesztés érdekében sikeresen működött. Az ipari betegségek kártétele azonban még ennél is nagyobb. Ugyanilyen káros és életrovidítő hatása van a munkások egészségtelen életviszonyaiból eredő népbetegségeknek. Ezek leküzdésének egyik módszere a jelenlegi főprobléma: a lakásügy.

A baleset és betegség esetére való biztosítás után a mai időkben a legaktuálisabb a munkanélküliség esetére való biztosítás, mely az európai államok nagyobb részében már megoldást nyert. Nálunk Papp Géza dr., a Nép-jóléti minisztérium államtitkára bízott meg a munkanélküliség elleni biztosítás törvénytervezetének elkészítésével, aki e célból az osztrák viszonyokat tanulmányozta, ahol ez a kérdés törvényileg szabályoztatott. Minden reményünk megvan ahhoz, hogy még ez év első felében a nemzetgyűlés törvénybe iktalja ezt a fontos javaslatot, mely a mai nehéz idők egyik legé-

több és legnehezebb kérdését, a mindinkább terjedő munkanélküliséget hivatott gyógyítani.

A munkásvédelmi törvények létesítése különben újabban nemzetközi megegyezéssel történik. Svájc már 1889-ben hívott össze ilyen nemzetközi értekezletet. A párisi 1900. évi világiállás alkalmával tartott nemzetközi értekezletről kifolyólag alakult meg a Törvényes Munkásvédelem Nemzetközi Egyesülete. Székhelye volt Basel. Ez a szervezet tovább fejlődött a háború után alakult Népszövetségben, melynek egyik ezzel a kérdéssel foglalkozó szerve lett a Nemzetközi Munkügyi Hivatal. Ennek az intézménynek eddigi tevékenysége a legszebb reményekre jogosít.

Arra kérdésre, hogy ki viseli a munkásvédelem költségeit, azt lehet felelni, hogy kezdetben a munkaadó, de ez csakhamar megtérül a termelés nagyobb produktívitasában. Ennek történeti példája a rabszolgaság és a jobbágyság megszűnése következtében előállott gazdasági helyzet. A munkásvédelem a társadalmi békének is leghatásosabb eszköze.

193 csongrádi kubikmunkás kenyér nélkül.

A csongrádi Földmunkások Szövetkezete a város polgármesterének bejelentette, hogy 193 tagja munka nélkül van s kérte a polgármestert, hogy az éhező munkásság részére a hatóság a mindennapi kenyeret biztosítsa.

Dr. Tóth István polgármester a bejelentés után kijelentette, hogy a szükségét szenvedő munkásság érdekében a szükséges lépéseket megteszi. A város azonban csak 10 munkást tud inségmunka alakjában segíteni, ami elenyészően csekély ahhoz, hogy a csongrádi munkanélküli földmunkások megélhetésének problémáját meg tudja oldani s ezért a kormányhoz fordul segítségért.

Más oldalról azt az információt kaptuk, hogy az ármentesítő társulatok nagy része kölcsönügyben illetékes helyen tárgyalásokat folytat a közel jövőben meginduló munkálatok költségeinek fedezésére. Úgy tudjuk, hogy a csongrádi és egy közeli ármentesítő társulat szintén kölcsönügyben tárgyal, a döntés már csak napok kérdése s így minden remény megvan arra, hogy a földmunkások munkanélküliségének problémája kedvező megoldást nyer. L. I.

550 millió vetőmaghitelt kaptak a csongrádmegyei gazdák.

A földművelésügyi kormány a csongrádmegyei gazdasági felügyelőség körzetébe tartozó igénylők részére összesen 550 milliónyi vetőmaghitelt engedélyezett, amelyből 400 millió a 100 holdon aluli, 150 millió pedig a 100 holdon feletti birtokosokra esik. A rendelet értelmében a váltókat március 15-ig lehet benyújtani az OKH intézeténél.

A 100 holdon feletti birtokosok hitele felől a rendelet külön intézkedik, mégpedig olyanformán, hogy azoknak váltói egyenesen a hitelszövetkezet kerületi központjánál nyújtandók be. A rendelet részletes intézkedést tartalmaz a hitelügyek elbírálása és a folyósítással kapcsolatos eljárás tekintetében és felhívja a gazdasági hatóságokat a gyors intézkedésre, tekintettel az idő előrehaladott voltára.

Nagy viták, kis botrányok a város közgyűlésén.

— Megint szeszt főznek. —

A város parlamentjében szombaton lezajtszódotott események különféle kombinációkra adnak alkalmat. Ezek között első helyen áll az érdeklődés központjában egy magát megnevezni nem akaró várospolitikusnak ama kijelentése, hogy a város politikai életében jelentős változások készülnek és illetékes helyen komolyan foglalkoznak egy városi kormányzópart szervezésének gondolatával.

A tanács javaslatainak gyakori leszavazása a város érdekeinek ellenére világosan bizonyítja a mai rendszer tarthatatlanságát. Azok, akik a város politikai tagozódását ismerik, feltétlenül életrevaló gondolatnak tartják, hogy az egyforma felfogású városi képviselőket egy pártba tömörítsék s ezáltal megadják a lehetőségét a tanács zavartalan működésének.

A Hengermalom
59 szavazattal 36 ellen megkapta a félegyházi műút, a vasútvonal és a körgát közti területet. Ellenértékként a város kap 5 kishold bökényt, vagy 6 kishold patika földet.

Egy új bölcs mondás
nevette meg a közgyűlés tagjait a városfejlesztő r. t. ajánlatának tárgyalásakor. A városfejlesztő ugyanis szintén terjesztekedik a vásártéren. Az új terület szintén megkapta 68 szavazattal 9 ellen 2000 arany koronáért 20 évre azzal a kikötéssel, hogy az újonnan épített épületek is husz év után a város tulajdonába mennek át. Kiss József kötelezni kívánta a városfejlesztőt, hogy a céget keresztelje át, de felvilágosították, hogy a városfejlesztő a cégbíróóság által lajstromba vett társaság s elnevezését jogosan használja.

Körös-Tisza Bank R.-T. Csongrád

Betéteket elfogadunk bármilyen rövid-időre folyószámlára vagy betéti könyvecskére a legmagasabb kamatozás mellett. Folyószámla és váltókölcsonöket folyósítunk 3 havi lejáratra is. Buza-betéteket elfogadunk. Buza-kölcsonöket folyósítunk.

Tőzsdéi megbízásokat gyorsan és pontosan elintézzünk. Bármilyen bankügyben szívesen állunk a közönség rendelkezésére és szolgálunk díjtalan felvilágosítással is.

Pénzvonalakat szelvényeket, ruanyos árvbetéteket legjobban és legolcsóbban készíti László, kirpitos Erzsébet u. J. Javításokat és átalakításokat legolcsóbban készít.

Szives tudomására hozom, hogy a **ROSENBERG EDE** ur volt üzlethelyiségét kibéreltem s azt a mai kor igényeinek megfelelő rőfös- és divatáru cikkekkel s női kabátokkal berendeztem.

Hosszas fáradozás után végre sikerült nagyobb mennyiségű békebeli minőségű külföldi árut beszerezniem úgy, hogy ma már módomban áll a Rosenberg Ede ur békebeli vevőit is a legjobb minőségű áruval kiszolgálni.

Saját érdeke megkívánja tehát, hogy ezen 30 év előtti üzletet ma újból látogassa, mielőtt bevásárlásait eszközölni óhajtja, mert ami régen jó volt, az ma is jó lesz; ahova békében járt vásárolni, ma is oda járjon. Főelvem, hogy

nagy forgalmat érjek el
kevés haszonnal

ami a t. vevőközönségre is előnyösebb.

Nagyon kérem ismételten, sziveskedjék nekem mielőbb alkalmat adni arra, hogy amit fent elmondottam, arról meg is győződtessem.

Forgalmi adót nem számítok fel!

Árukat kívánságra házhoz is szivesen küldök. Figyelmes és pontos kiszolgálásról hat éve fennálló, jó hírnek örvendő üzlettem kezeskedik.

Szives pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel:

Keleti Áruház.

HÁZ, SZŐLŐ ELADÓ kedvező fizetési feltétellel a Jegenye utca 46 szám alatt. (Belső szoba.) 7-8

Tüzifa román bükkhasáb száraz

olcsón, gyorsan,
jó feltételekkel

termelőhelyről waggontételben azonnal szállít a 8-7

PROSYLVANIA R. T.

BUDAPEST, V. Nádor-u. 21. félemelet.

MINDER GAZDA TUDJÁ,

hogy **KWIZDA-FLUID**

(Kwizda restitutions fluidja)
KWIZDA marhatápszere
KWIZDA sertéstápszere
gazdaságban nélkülözhetetlen, mivel ezek az állatok egészségét és erejét fenntartják.
Ezen bevált háziszerek ismét mindenütt kaphatók, gyógyszerárakban, drogériákban és háztartási cikkek kereskedésében, vagy közvetlen a raktárból: Gyógyszertár a Szent Lélekhez, Budapest, IV., Király-utca 12.

KOLLARIT BÖRLEMEZ
GAZDASÁGI ÉPÜLETEK, GYÁRAK, MÁLMOK BEFEDÉSÉRE ÉS RÉGI ZSINDELITYETŐK ÁTFEDÉSÉRE A LEGALKALMASABB
Kapható: **CSEH PÁL** vas és fűszerkereskedésében.
Csak az a valódi Kollarit Bőrleméz, melynek tokján ezen árkiegészítőnek állt a "Védjegy" jelölése.

Ne mulassza el megtekinteni

kész butorraktáramat,

hol a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelig tartok raktáron mindenféle butort, amit **kedvező részletfizetésre is árusítok.** Mindenféle asztalosmunkát a leggyorsabban és szakszerűen elkészíték. Tisztelettel:

Fonyó János asztalos-m. Zsinor-u. 17

Ford teherautó pótkocsival 3 tonnára. Az autó ára 79 millió K. 13v2

FORDSON-TRACTOR a legolcsóbb és leg-gazdasabb. Szánt,

hajt, vontat petróleummal

Haltenberger Vilmos

A ford gyárak autorizált képviselője: Budapest, VI. ker., Nagymező u. 18. Sörgöncim: Wilford Bpest., Telef. 66-15.

Miért olcsó és jó az építési anyag

KACZIBA FERENC

cégnél?
Mert saját műhelyében készíti a legjobb anyagból helybeli munkásokkal.

Utánpótlást évek után is eszközöl a cég.

Nagyválaszték van cementtetőcserépben: hullámos, hófogós koronafedésű-ekben, piros vagy szürke színben. 10-7

CEMENTLAPOK: sima és mintázott, recés színezésben.

BETONCSŐVEK: 10 cm.-től 110 cm. belvilágig, átereszek és kutaknak drótbetétes és gyömöszölt kivitelben.

Itató és etető cementvályuk csinos kivitelben.

BETONOSZLOPOK olcsóbbak a fánál.

Sírkövek nagy választékban.

Műkö és betonmunkák szakszerű kivitele.

Költségjegyzekkel díjtalanul szolgálók vételkötelezettség nélkül.

GYÁRTELEP: CSONGRÁD, VÁSÁR-TÉR 27.

Piványokból készült szalonok, ruhanyos ágybetéteket legjobban és legolcsóbban készíti Fonyó János, Király-utca 17.